

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 134/2024-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Miroslavom Vilímom, advokátom, Michalská 372/9, Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 6Co/73/2018 a sp. zn. 8Co/3/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 14. februára 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej aj „krajský súd“ alebo „súd“) v konaniach označených v záhlaví tohto uznesenia. Súčasne navrhuje, aby mu ústavný súd priznal finančné zadost'učinenie 1 400 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručенou Okresnému súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) 29. decembra 2014 domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam označeným v žalobe, konanie bolo vedené pod sp. zn. 5C/339/2014. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 5C/339/2014-504 z 19. októbra 2017 tak, že žalobe sťažovateľa vyhovel a vzájomnú žalobu žalovaných zamietol.

3. Na základe odvolania žalovaných z 3. novembra 2017 krajský súd rozhodol uznesením č. k. 6Co/73/2018-559 z 31. marca 2020 o zrušení predmetného rozsudku okresného súdu a vrátení mu veci na ďalšie konanie.

4. Po doplnení dokazovania vrátane obhliadky nehnuteľností okresný súd rozhodol vo veci v poradí druhým rozsudkom č. k. 5C/339/2014-645 zo 7. júla 2021 tak, že žalobe opäť vyhovel a vzájomnú žalobu žalovaných zamietol.

5. Na základe odvolania žalovaných z 27. augusta 2021 bola následne vec opätovne predložená krajskému súdu, ktorý vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 8Co/3/2022-723 z 12. septembra 2023, právoplatným 15. decembra 2023, tak, že zamietol žalobu sťažovateľa a potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí vzájomnej žaloby žalovaných. Obidve sporové strany napadli v poradí druhý rozsudok odvolacieho súdu dovolaním.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti postupu krajského súdu v napadnutých konaniach sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť a poukazuje v nej na to, že k porušeniu označených práv došlo v dôsledku neefektívnej činnosti a zjavnej nečinnosti súdu. Uvádza, že spis mu bol v rámci prvého odvolacieho konania predložený už 22. marca 2018, ale súd v jeho veci až do 10. januára 2020 (takmer 22 mesiacov) vôbec nekonal, čo považuje za zbytočné prietahy v konaní. Pokiaľ ide o druhé odvolacie konanie, tvrdí, že súd vo veci opätovne vôbec nekonal v období od 11. januára 2022 do 2. novembra 2022 (takmer 10 mesiacov) a následne od 1. decembra 2022 do 20. apríla 2023 (necelých 5 mesiacov). Poukazuje na to, že pojednávanie nariadené na 25. júl 2023 bolo odročené na 12. september 2023 „za účelom zváženia ďalšieho procesného postupu vzhľadom na návrh na doplnenie dokazovania v súvislosti so vzájomnou žalobou“, čo označuje za neefektívny postup súdu spôsobujúci ďalšie prietahy v konaní. Zdôrazňuje, že síce krajský súd rozhodol 12. septembra 2023, ale na vypracovanie písomného rozhodnutia bola predsedom súdu dvakrát predlžovaná zákonná 30-dňová lehota a rozsudok bol jeho právnomu zástupcovi doručený až 15. decembra 2023. Celkovo bol krajský súd podľa tvrdení sťažovateľa nečinný vyše 34 mesiacov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou podanej ústavnej sťažnosti je sťažovateľom tvrdené porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote postupom krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 6Co/73/2018 a sp. zn. 8Co/3/2022.

8. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva

(ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 302/2020).

10. Podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02) alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08).

11. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

12. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06, IV. ÚS 237/09, II. ÚS 290/09, IV. ÚS 42/2010, II. ÚS 445/2016, II. ÚS 751/2017, IV. ÚS 632/2018) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi (v tomto prípade krajským súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom všeobecného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmieta ako zjavne neopodstatnenú. Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou ESLP (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

13. Zo samotnej ústavnej sťažnosti sťažovateľa je zrejmé, že napadnuté konanie krajského súdu vedené pod sp. zn. 6Co/73/2018 sa právoplatne skončilo ešte v roku 2020 a konanie vedené pod sp. zn. 8Co/3/2022 bolo právoplatne skončené 15. decembra 2023. V čase odoslania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (14. februára 2024, doručená elektronicky toho istého dňa) tak bolo vo veci samej právoplatne rozhodnuté. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že v čase podania ústavnej sťažnosti už nemohol trvať stav právnej neistoty sťažovateľa vo vzťahu k napadnutým konaniam pred krajským súdom. Svoju úlohu tak ústavný súd v tomto prípade nenachádza, keďže právam sťažovateľa bola ochrana poskytnutá a v čase podania ústavnej sťažnosti už zásah netrval a právna neistota sťažovateľa bola odstránená.

14. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a okolností danej veci teda ústavný súd dospel k záveru, že v tomto prípade v čase podania ústavnej sťažnosti už nemohlo dochádzať k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

15. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. marca 2024

Libor Duľa
predseda senátu